

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY.

Recenzní posudek na studijní oporu: KATEŘINA JANKŮ: „*Terapie ve speciální pedagogice – zaměření na osoby s těžkým postižením.*“ Pedagogická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě, 2013.

Recenzovaná studijní opora k inovovanému předmětu *Terapeutické metody ve speciální pedagogice 2* s názvem „*Terapie ve speciální pedagogice – zaměření na osoby s těžkým postižením*“, kterou vydává Pedagogická fakulta Ostravské univerzity za podpory Operačního programu *Vzdělávání pro konkurenceschopnost* je jedním z výstupů projektu řešeného na Ostravské univerzitě v Ostravě s názvem „*Podpora terciárního vzdělávání studentů se specifickými vzdělávacími potřebami na Ostravské univerzitě v Ostravě*“.

Studijní opora se zabývá velmi složitou částí speciální pedagogiky. Je to část, která je v rámci tohoto oboru nejmladší a potýká se neustále s terminologickou nejednotností i přes snahy většiny odborníků tuto terminologii sjednotit. Autorka se tedy snaží v textu o terminologické objasnění této problematiky, je potřeba zdůraznit, že většina termínů, které se běžně používají ve speciálněpedagogické praxi nejsou již vhodné používat v odborné speciálněpedagogické literatuře. V současné době používáme dva termíny, které jsou definovány v legislativních normách a to těžké postižení a souběžné postižení více vadami a obecně zastřešující termín kombinované postižení. Doporučuji tedy přepracovat první tři podkapitoly první kapitoly z historického pohledu, dodržet tedy linii vývoje náhledu na tuto problematiku podle odborníků zabývajících se touto částí speciální pedagogiky a začít systematicky používat jen termíny, které uvádí současné legislativní normy. Současnou terminologii pak používat rigidně ve všech kapitolách odborného textu. Doporučuji i úpravu termínu *Ďetská mozková obrna*, dle WHO je tento termín přejmenován na termín *Mozková obrna*.

Autorka textu se v následujících dvou kapitolách, druhé a třetí, zaměřila na nejčastěji používané koncepty v rámci přístupů k osobám s těžkým a kombinovaným postižením, a to zejména v období edukace. Je to *Koncept bazální stimulace* a *Koncept Snoezelen*. Tyto dva koncepty jsou v textu velmi podrobně popsány, což odpovídá jejich četnosti využívání v rámci edukačního procesu zejména na základních školách speciálních a rámci komplexního přístupu k osobám s těžkým a kombinovaným postižením v dalších obdobích života v zařízeních sociálních služeb. Ve čtvrté kapitole autorka nabízí popis mnoha metod a přístupů, které rozšiřují možnosti rozvoje osob s těžkým postižením podle jejich individuálních možností a schopností. Popsané metody a přístupy bych doporučila utřídít

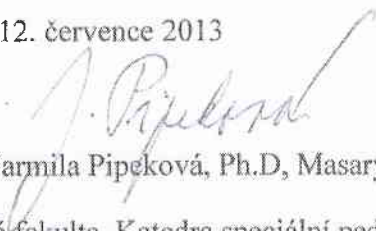
podle nějakého klíče, např. podle toho, který odborník podporu poskytuje a s jakou odbornou kvalifikací. Stálo by i za úvahu upravit i nadpis této kapitoly, zejména termín „péče“. V podkapitole 4.8 bych upřednostnila již delší dobu používaný termín facilitovaná komunikace před termínem usnadňovaná komunikace.

Studijní oporu zpracovala autorka s pomocí užívaných distančních prvků, které pomáhají orientaci v textu, informují studenta například o náročnosti předkládaného textu, každá kapitola je doplněna shrnutím nejdůležitějších termínů, kontrolními otázkami a úkoly, úkoly k textu a otázkou k zamyšlení. Poslední část každé kapitoly je doplněna citovanou a doporučenou literaturou k prohloubení studia.

Po stránce formální je potřeba se zaměřit na formátování textu, úpravu odkazů a citací dle normy.

Recenzovaná studijní opora *„Terapie ve speciální pedagogice – zaměření na osoby s těžkým postižením“* autorky Kateřiny Janků je po úpravách, které jsou uvedeny v textu recenze vhodná k využívání jako podpůrný odborný text, který vedle dalších odborných textů pomůže studentům oboru speciální pedagogika získat další informace týkající se problematiky terapií, které se využívají na podporu dětí, žáků a osob s těžkým zdravotním postižením.

V Brně dne 12. července 2013

doc. PhDr. Jarmila Pipeková, Ph.D, Masarykova univerzita, Brno

Pedagogická fakulta, Katedra speciální pedagogiky